



მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროგრამა II - კახეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონებში

ახალი ჩაბრუნებული პროგრამის ნარჩენების განთავსების ობიექტი

სამეგრელო-ზემო სვანეთის და
კახეთის რეგიონების

პროექტის შესახებ



waste.gov.ge



(+995 32) 2 43 88 30



info@waste.gov.ge



KfW



პროექტს აფინანსებენ გერმანიის რეკონსტრუქციის
საკრედიტო ბანკი (KfW) და საქართველოს მთავრობა



პროექტის შესახებ

მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის (ISWM) პროექტი სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში მიზნად ისახავს რეგიონში არსებული საერთო სანიტარიულ-ჰიგიენური პირობების გაუმჯობესებას მყარი ნარჩენების მართვის სისტემის სრულყოფის გზით, მათ შორის:

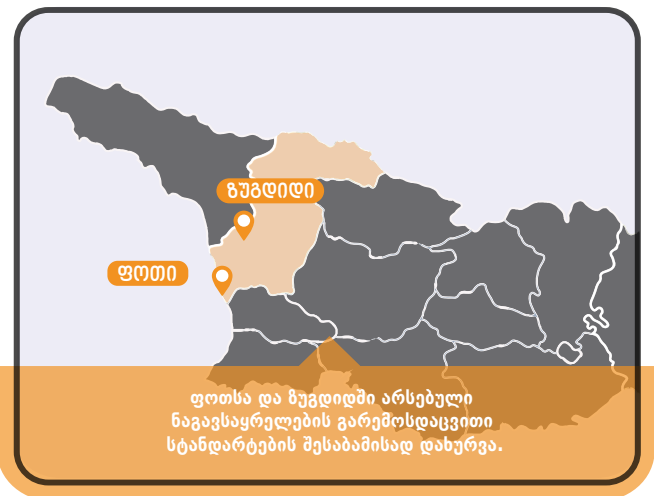
- ნარჩენების შეგროვებას და ტრანსპორტირებას;
- არსებული ნაგავსაყრელების დახურვას;
- ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობას ეროვნული და საერთაშორისო (ევროკავშირის) სტანდარტების შესაბამისად;
- ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურების მშენებლობას.

პროექტი ხორციელდება საქართველო-გერმანიის ფინანსური თანამშრომლობის ფარგლებში, გერმანიის რეკონსტრუქციის საკრედიტო ბანკის (KfW) ფინანსური მხარდაჭერით. პროექტის მთლიანი ბიუჯეტი ორივე რეგიონისთვის შეადგენს 32 მლნ ევროს.

სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონში დაგეგმილი რეგიონული პროექტი მოიცავს ქვემოთ წარმოდგენილ 4 ძირითად კომპონენტს:



მუნიციპალიტეტების თანამედროვე ნარჩენების შესაგროვებელი სპეც-ტექნიკით აღჭურვა.



ფოთსა და ზუგდიდში არსებული ნაგავსაყრელების გარემოსდაცვითი სტანდარტების შესაბამისად დახურვა.



გადამტვირთავი სადგურების მშენებლობა ფოთში, ნალეჩიხასა და ლახანში. ეს სადგურები რეგიონულ ობიექტზე ნარჩენების ტრანსპორტირების ხარჯებს ამცირებს და გამოიყენება მხოლოდ ნარჩენების გადასაზიდად.



ევროსტანდარტების შესაბამისად, ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობა.

როგორ ხდება ადგილმდებარეობის შერჩევა?

- შესწავლილ იქნა 11 ადგილი ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის მოწყობისთვის მათი ვარგისიანობის შესაფასებლად;
- მინიმალური ტექნიკური კრიტერიუმები დააკმაყოფილა სამმა ადგილმა და მოხდა მათი უფრო დეტალური შეფასება. ეს ადგილებია:

1. ზუგდიდში არსებული ობიექტის ტერიტორია;
2. ყოფილი სტიქიური ნაგავსაყრელი სოფელ ურთასთან ახლოს;
3. ხობში დახურულ ძველ ნაგავსაყრელთან ახლოს მდებარე ტერიტორია.

შესწავლის შედეგად დადგინდა, რომ ტერიტორია, სადაც ზუგდიდის არსებული ნაგავსაყრელია განთავსებული, ყველაზე ოპტიმალური ადგილია, ვინაიდან ის მნიშვნელოვნად გააუმჯობესებს ადგილზე არსებულ სიტუაციას და ასევე აქვს შემდეგი მთავარი უპირატესობები:

- შემოთავაზებული ტერიტორიიდან საკმაოდ შორს მდებარეობს საცხოვრებელი უბნები და მიწათსარგებლობის სხვა წინააღმდეგობრივი/შეუთავსებელი ფორმები;
- ნიადაგის ზედაპირს აქვს ბუნებრივი გეოლოგიური ბარიერი (თიხნარი, რაც კიდევ გადამოწმდება შემდგომი კვლევებით);
- არსებული კარგი მისასვლელი გზა და უკვე არსებული ალტერნატივები დამატებით ტექნიკურ ინფრასტრუქტურასთან დასაკავშირებლად;
- ეს ტერიტორია საქართველოს მყარი ნარჩენების მართვის კომპანიის (SWMCG) საკუთრებას წარმოადგენს.

რა დადებითი გამოქმედებას ახდენს არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ახალი ობიექტი, რომელიც საერთაშორისო სტანდარტებს აკმაყოფილებს?

არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ახალი ობიექტის მშენებლობის მოსალოდნელი დადებითი შედეგებია:

- ნარჩენების მართვის თანამედროვე პრაქტიკის დანერგვის გზით ახალი არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტი მნიშვნელოვან წვლილს შეიტანს ნარჩენებით გარემოს დაბინძურების აღმოფხვრაში, მიწის და წყლის რესურსებზე უარყოფითი ზემოქმედების შემცირებასა და სუნის წარმოქმნის თავიდან აცილებაში, რაც შედეგად უზრუნველყოფს რეგიონში საზოგადოებრივი ჯანმრთელობისა და სანიტარიულ-ჰიგიენური პირობების გაუმჯობესებას;
- გააუმჯობესებს ნარჩენების განთავსების ობიექტიდან სათბური აირების მართვას;
- გადამტვირთავი სადგურების მოწყობით შემცირდება ნარჩენების სატრანსპორტო ხარჯები;
- შექმნის სამუშაო ადგილებს მშენებლობისა და ექსპლუატაციის ეტაპებზე;
- შექმნის მომავალში ბიოგაზიდან ელექტროენერგიის პოტენციური გენერირების ტექნიკურ შესაძლებლობას.



როგორ შეამცირობს პროექტი გარემოზე ზემოქმედების რისკებს როგორც ნარჩენების განთავსების ობიექტის, ისე გადამტვირთავი სადგურებისთვის?

... წყლის რესურსებთან მიმართებით:

- ახალ არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტზე წარმოქმნილი გამონაჟონი შეგროვდება, გადამისამართდება წყალგაუმტარ სამარაგო ავზში და დამუშავდება აპრობირებული უკუ-ოსმოსის სისტემით;
- მიწისქვეშა წყლებს დაბინძურებისგან იცავს ნარჩენების განთავსების ობიექტის ქვედა საიზოლაციო დამლუქავი სისტემა, რომელიც შედგება წყალგაუმტარი ფენებისგან, რათა თავიდან იქნას აცილებული გამონაჟონის ნიადაგში მოხვედრა;
- ნარჩენების განთავსების ობიექტი აღჭურვილია სადრენაჟო სისტემით, რათა თავიდან იქნას აცილებული დაბინძურებული ზედაპირული ჩამონადენის გარემოში მოხვედრა;
- ნარჩენების განთავსების ობიექტის ექსპლუატაციის დროს მთელი მისი სასიცოცხლო ციკლის განმავლობაში სისტემატურად განხორციელდება ზედაპირული და გრუნტის წყლის ხარისხის მონიტორინგი - გარემოსდაცვითი მონიტორინგის გეგმისა და კანონის მოთხოვნების შესაბამისად - რათა უზრუნველყოფილ იქნას ნარჩენების განთავსების ობიექტის დაცვითი ზომების გამართული მუშაობა.

... არასასიამოვნო სუნის განვრცოლებასთან მიმართებით:

- ნარჩენების განთავსების ახალი ობიექტი აღჭურვილია ნარჩენებიდან წარმოქმნილი აირების შეგროვების და დაწვის სისტემით, რაც უზრუნველყოფს სუნის წარმოქმნის წყაროების აღმოფხვრას;
- დაპრესილი ნარჩენები დაიფარება ნიადაგის ყოველდღიური და შუალედური საფარით;



... დანაგვიანებასთან მიმართებით:

- ქარის მიერ ნარჩენების გაფანტვის თავიდან ასაცილებლად დამონტაჟდება დამჭერი ღობეები და ბადეები;
- განთავსებული ნარჩენები გადაიფარება ნიადაგის ყოველდღიური და შუალედური საფარით;
- ნარჩენების გაფანტვის თავიდან აცილების მიზნით, მიმდებარე ტერიტორია რეგულარულად დასუფთავდება SWMCG-ს თანამშრომლების მიერ.

... ნარჩენების ტრანსპორტირებასთან მიმართებით:

- ობიექტზე ნარჩენების მისატანად გამოყენებული იქნება შორ მანძილზე გადამზიდი სატვირთოები, რაც შეამცირებს ობიექტზე ყოველდღიურად შემომსვლელი სატვირთოების რიცხვს;
- SWMCG პასუხისმგებელი იქნება შორ მანძილზე გადამზიდი სატვირთოების ექსპლუატაციაზე. ნარჩენების ტრანსპორტირება გადამტვირთავი სადგურებიდან ნარჩენების განთავსების ახალ ობიექტებზე სატრანსპორტო საშუალების ზღვრული სიჩქარისა და მართვის წესების მკაცრი დაცვით განხორციელდება;
- ნაგავმზიდების მძღოლებს ჩაუტარდებათ ტრენინგები და ნაგავმზიდებს ექნებათ ცხელი ხაზი საჩივრების მისაღებად.

... ნარჩენების განთავსების ობიექტის ოპერირების შესაძლებლობათან:

- SWMCG-ს რეგიონული ფილიალების თანამშრომლებს პერიოდულად ჩაუტარდებათ ტრენინგები ახალი რეგიონული არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტის ყველა კომპონენტის სათანადო ექსპლუატაციისა და ტექნიკური მომსახურების საკითხებზე.





მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროგრამა II - კახეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონებში

ნარჩენების გადამტვირთავი სადგურები

- გადამტვირთავ სადგურებზე იქნება ასფალტ-ბეტონის საფარი, რომელზეც განთავსდება დიდი ზომის კონტეინერები და თავიდან იქნება აცილებული ნიადაგის და გრუნტის წყლის დაბინძურების ყოველგვარი რისკი;
- ნარჩენების გადამტვირთავ სადგურზე მუნიციპალიტეტის მიერ შემოტანილი ნარჩენი განთავსდება დიდი ზომის კონტეინერში, რომლის შემდგომაც საფასე კონტეინერების ტრანსპორტირება მოხდება ზუგდიდის არასახიფათო ნარჩენების განთავსების ობიექტზე
- გადამტვირთავი სადგურების ექსპლუატაცია განხორციელდება ოპერატიული მართვის სისტემით და ობიექტზე ნარჩენი დაყოვნდება მაქსიმუმ 24 საათი;
- შორ-მანძილზე გადამზიდ სატვირთო მანქანების მძღოლები გადამზადდებიან და მძღოლების ქმედებებზე საჩივრების მიღება მოხდება კომპანიის ცხელ ხაზზე.

გარემოზე ზემოქმედების შეფასების პროცესი

განხორციელებული ღონისძიებები

- 2020 წლის 23 ივლისს გამოქვეყნდა სკოპინგის დასკვნა.

გათვალისწინებული ღონისძიებები

- გარემოზე ზემოქმედების შეფასება (EIA) განხორციელდება სკოპინგის დასკვნისა და SWMCG-ს მიერ მომზადებული სკოპინგის ანგარიშის შესაბამისად, საზოგადოების ფართო მონაწილეობითა და საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- მოხდება დაინტერესებულ მხარეთა პროცესებში ჩართვა იმის უზრუნველსაყოფად, რომ საზოგადოებისთვის, ადგილობრივი თემებისთვის, პოტენციური ზემოქმედების ქვეშ მყოფი პირებისთვის და მოწყვლადი ჯგუფებისთვის გასაგები იყოს პროექტის პოტენციური ზემოქმედებები და შემარბილებელი ღონისძიებები, რომელიც განხორციელდება ნეგატიური ზემოქმედების მინიმუმამდე შესამცირებლად და გასაუმჯობესებელი ღონისძიებების პროექტის ყველა ეტაპიდან (მშენებლობა, ექსპლუატაცია და დახურვის შემდგომი პერიოდი) გამომდინარე დადებითი ზემოქმედების მაქსიმუმამდე გასაზრდელად.



მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროგრამა II - კახეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონებში

ბრაფიკი:



საჩივრების განხილვის მექანიზმი

ხელმისაწვდომია ცალკე ბუკლეტი, სადაც განმარტებულია, თუ როგორ შეუძლია საზოგადოებას წამოჭრას კითხვები, შენიშვნები ან შეიტანოს საჩივარი ჩვენს პროექტებთან დაკავშირებით. კითხვების შემთხვევაში, გთხოვთ დაგვიკავშირდეთ შემდეგი საშუალებებით:

ცხელი ხაზით

ელ.ფოსტით

ფეისბუქის გვერდი

whatsapp-ით

Viber-ით

ათი ყველაზე ხშირად დასმული კითხვა (FAQ)

1

რა ღონისძიებები განხორციელდება ზედაპირული და გრუნტის წყლის დაბინძურების თავიდან ასაცილებლად?

ნარჩენების განთავსების ობიექტის ძირი დაილუქება საბაზისო ჰიდროსაიზოლაციო მასალით, რაც თავიდან აგვაცილებს (გამონაჟონიდან) დაბინძურების მიგრაციას გრუნტის წყალში, ზედაპირულ წყალსა და ნიადაგში. ეროვნული და საერთაშორისო სტანდარტების დასაკმაყოფილებლად ნარჩენების განთავსების ობიექტის ძირი აიწევა გრუნტის წყლის უახლოესი დონიდან 1 მეტრზე. ნარჩენების განთავსების ობიექტი ისეა დაპროექტებული, რომ იზოლირებული იყოს მიმდებარე გარემოსგან.

2

ნარჩენების განთავსების ობიექტის მოსაწყობად თუ იქნა შესწავლილი სხვა ადგილებიც?

ეს ლოკაცია შეირჩა ადგილმდებარეობების შესარჩევი ყოვლისმომცველი კვლევის შედეგად, რომელიც განხორციელდა ტექნიკურ-ეკონომიკური დასაბუთების ეტაპზე და დამტკიცდა SWMCG-ს მიერ. კვლევის დროს შეფასდა რეგიონში არსებული 11 ტერიტორია და გამოირიცხა ნარჩენების განთავსების ობიექტისთვის გამოუსადეგარი ადგილები. შემდგომი ანალიზისთვის საბოლოო სიაში შეტანილ იქნა სამი (3) ადგილი: (1)ზუგდიდის არსებული ნაგავსაყრელი, (2) ყოფილი ნაგავსაყრელი სოფელ ურთასთან და (3) ხობში დახურული, ყოფილი ნაგავსაყრელის მიმდებარე ტერიტორია. საერთო ჯამში, ტექნიკური, ეკოლოგიური და სოციალური თვალსაზრისის გათვალისწინებით, ზუგდიდის ნაგავსაყრელის ტერიტორია შეფასდა, როგორც ობიექტის განსათავსებლად ოპტიმალური ადგილმდებარეობა. ამ კვლევის ფარგლებში მოხდება ზუგდიდის ადგილის დეტალური შესწავლა ტოპოგრაფიული, ჰიდროგეოლოგიური, გეოტექნიკური და გარემოსდაცვითი კვლევების, ასევე სოციალურ-ეკონომიკური, ისტორიული მემკვიდრეობისა და ადგილობრივი კულტურული ასპექტების კვლევის ჩათვლით, რათა ნარჩენების განთავსების ახალი თანამედროვე ობიექტის პროექტირებისას უზრუნველყოფილ იქნას ტერიტორიისთვის დამახასიათებელი პირობების გათვალისწინება და მიმდებარე გარემოს და ყველა ადგილობრივი სოციალურ-კულტურული ასპექტის დაცვა.



3

არსებობს თუ არა ნარჩენების გამონაჟონით გრუნტის წყლების დაბინძურების რისკი?

ნარჩენების განთავსების ობიექტისგან მიწისქვეშა წყლების იზოლირება მოხდება ქვედა საიზოლაციო სისტემით (რომელიც შედგება 0.5მ სისქის თიხისა და HDPE დამცავი საფენისგან), და მოეწყობა საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად (დადგენილება 421). ამას გარდა, დამონტაჟდება მიწისქვეშა წყლების საკონტროლო ჭები, საიდანაც პერიოდულად მოხდება წყლის სინჯების აღება და გაანალიზება, გრუნტის წყლის ხარისხის მონიტორინგისა და საჭიროების შემთხვევაში, გამოსასწორებელი ზომების გატარების მიზნით.



4

არსებობს თუ არა ნარჩენების განთავსების ობიექტიდან მიმდებარე ტერიტორიის გაფანტული ნარჩენებით დაბინძურების რისკი? რა ზეგავლენები ღონისძიებების გატარებას გეგმავენ?

ნარჩენების განთავსების ობიექტის გარეთ არსებული ნიადაგი და წყალი არ მოექცევა ზემოქმედების ქვეშ. ნარჩენების განთავსების ობიექტზე წარმოქმნილი გაზი მოგროვდება და დაიწვება თანამედროვე ჩირაღდნებით. მოხდება ნარჩენების გაფანტვის ხელის შეშლა, ვინაიდან ნარჩენების განთავსების ობიექტის ოპერირება მოითხოვს ნარჩენების კომპაქტორის გამოყენებას, რაც ამსხვრევს, ათანაბრებს და ტკეპნის ნარჩენებს. გარდა ამისა, საყოველთაოდ გავრცელებულ ზომას წარმოადგენს მაღალი გადასაადგილებელი ღირებულების გამოყენება იმ ზედაპირზე, სადაც ფაქტობრივად ხდება ნარჩენების ჩამოცლა. ექსპლუატაციის დროს, ნარჩენების ზედაპირი დაიფარება ყოველდღიური მაგ. ნიადაგის მასალით, მათ შორის, ნარჩენების გაფანტვის პრევენციის მიზნით. როგორც ასეთი, მსხვილფეხა საქონელზე არანაირი ნეგატიური ზემოქმედება არ მოხდება. პირიქით, ეს პროექტი მიზნად ისახავს არსებული მდგომარეობის გაუმჯობესებას. ძლიერი ქარის დროს, ნარჩენების განთავსების ობიექტიდან ნარჩენების შესაძლო გაფანტვის თავიდან აცილების მიზნით, SWMCG უზრუნველყოფს დასუფთავების ჯგუფების დაუყოვნებლივ ჩართვას.

5

რამდენი საშუალო ადგილი შეიქმნება? რამდენი ადგილობრივი დასაქმდება?

ახალი თანამედროვე ნარჩენების განთავსების ობიექტის ოპერირებისთვის საჭირო იქნება დაახლოებით 20 თანამშრომელი. დასაქმებისას პრიორიტეტი მიენიჭება ადგილობრივ, შესაბამისი კვალიფიკაციის მქონე კადრებს. საწყის ეტაპზე პერსონალს ჩაუტარდება ტრენინგები. გადამტვირთავი სადგურების ექსპლუატაციისთვის დაქირავებული იქნება დამატებითი პერსონალი.



6

როგორ გაუმჯობესდება ეკოლოგიური და სოციალური პირობები ახალი ობიექტის მშენებლობის შედეგად?

ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობა და ექსპლუატაცია უზრუნველყოფს წყალზე, ნიადაგსა და ჰაერზე შემდგომი ზემოქმედების პრევენციას. ამასთანავე, დაიხურება და მოხდება არსებული ობიექტის რეაბილიტაცია. პროექტის შედეგად გაუმჯობესდება ობიექტის მიმდებარე ტერიტორია, რაც თავიდან აგვარიდებს ნარჩენების განთავსების ახალი ობიექტის ნეგატიურ ზემოქმედებას გარემოზე. ასევე, მოხდება არსებული ნაგავსაყრელის დახურვა. მშენებლობის და ოპერირების ეტაპზე, იგეგმება სამუშაო ადგილების შექმნა ადგილობრივი მოსახლეობისთვის. ოპერირება განხორციელდება თანამედროვე, მაღალი სტანდარტების შესაბამისად. ახალი ნარჩენების განთავსების ობიექტის მშენებლობა და ექსპლუატაცია უზრუნველყოფს წყალზე, ნიადაგსა და ჰაერზე ზემოქმედების პრევენციას, მაღალი სტანდარტების გამოყენებით. ამასთანავე, დაიხურება არსებული ნაგავსაყრელი, რის შედეგადაც გაუმჯობესდება ობიექტის მიმდებარე ტერიტორიაზე ზეგავლენა. ახალი ნარჩენების განთავსების ობიექტის ოპერირება განხორციელდება თანამედროვე, მაღალი სტანდარტების შესაბამისად.



გსურთ დამატებითი ინფორმაციის მიღება?
მაშინ ეწვიეთ ვებგვერდს www.waste.gov.ge
/ ან Facebook-ის გვერდს: www.facebook.com/SWMCGEORGIA
/ ან დაგვიკავშირდით: +995 32 2 43 88 30



მყარი ნარჩენების ინტეგრირებული მართვის პროგრამა II - კახეთისა და სამეგრელო-ზემო სვანეთის რეგიონებში

